

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiuu abonamentulu:		Pretiuu insertiuniloru:		Corespondintiele sè se adreseze Redactiunei dela „BISERIC'A si SCOL'A“ in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu, éra banii la secretariatulu consistoriului romanu ortodoxu din Aradu.
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . .	5 fl.— cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.		
„ „ „ „ 1/2 anu . . .	2 „ 50 „			
Pentru Romani'a si strainetate pe anu . . .	7 „ — „			
„ „ „ „ 1/2 „ 3 „	50 „			

Nr. 1846. pres.

Pré onoratoru parinti protopresbiteri, onoratoru inspectori de scóle, si onoratei preotime din dieces'a Aradului!

Apropiandu-se 1. septembrie, a. c. diu'a inceperii prelegeriloru in tóte scólele nóstre confesionali din diecesa, si fiindu o detorintia principala a preotiloru si invetiatoriloru a ingrigí cu tóta seriositatea de educatiunea si luminarea poporului, si deosebi a tinerimei. — bas'a si speranti'a viitoriului nostru —, precum in anulu trecut, asia si acuma la acésta ocaziune, venimu se vi punemu tuturoru la inima iubitoru, insemnatatea cea mare a educatiunei poporului, care totodata este si fundamentulu norocirei si a fericirii lui.

Precum vi-am aretatu si la alte ocaziuni cu probe invederate iubitoru, cà luminarea si cultivarea poporului nostru au ajunsu a fi pentru elu cestiune de esistintia, totu asemenea trebuie se adaogu si la acésta ocaziune, cà luminarea si cultivarea poporului nostru este nu numai pentru insusi poporulu, ci si pentru noi preotii si invetiatorii lui de susu pana josu cestiune de esistintia. Pentru cà fiindu esistinti'a nóstra conditiunata de la esistinti'a poporului, este invederatu cà in ce mesura va slabi esistinti'a poporului, in aceeasi mesura va slabi si esistinti'a nóstra.

Chiar si numai din acést'a invederéza din destulu lips'a si trebuinti'a cea mare ce o are poporulu nostru de invetiatura si de scóla. Si cine se faca pre poporu se cunósca si elu acea lipsa si trebuintia, si apoi se imbracisieze scól'a si invetiatur'a din tóte puterile lui? de nu vor face acést'a preotii si invetiatorii poporului, cari si-au alesu acésta chiamare, si cari tragu dotatiuni de la poporu pentru implinirea acestei chiamári a loru.

De aceea noi catra voi trebuie se ni întórcemu glasulu iubitoru preoti si invetiatori, ca catra

acei'a cari aveti chiamarea si detori'a a luminá poporulu, si asia pre voi trebuie se ve indetóràm, si sè ve sfatuimu din tóta inim'a si din totu sufletulu nostru, se ve indoiti silintiele si puterile vóstre invetiandu si luminandu poporulu se cunósca câtu de bine lips'a si trebuinti'a scólei si a invetiaturii, si asia se imbracisieze cu totdeadinsulu scól'a si invetiatur'a chiar de la diu'a inceperii prelegeriloru. Astfeliu facendu fiecarele preotu si invetiatoriu, in curendu vor avé fericirea a vedé binecuventàrile osteneleloru loru.

Se audu pré adese ori vaerari prin poporu a supr'a timpuriloru grele, asupra necasuriloru si a lipsei ce apésa pre multi; preotii si invetiatorii au ocaziuni binevenite se reflecteze poporului la asemenea plansori: cà prin invetiatura se delatura mai usioru si mai securu tóte acelea necasuri, ér ca dovéda se aduca inainte, cà mai suntu intre noi si alte popóre in aceleasi conditiuni ca si poporulu nostru, si totusi nu se mai plangu de atâtea necasuri. Daca nu se plangu, e dovéda cà n'au atatea necasuri, ér daca nu au atatea necasuri caus'a este, cà acele popóra punu mai mare pretiu pre invetiatura, apoi numai invetiatur'a singura este in stare a ajutá pre omu in tóte lipsele si necasurile sale.

Deci spuneti acestea poporului dupa amvonu, si la tóte ocaziunile, spuneti-i, cà traimu in timpuri ca acelea, in care tóte popórele si natiunile inse-téza, si alérge dupa invetiatura, pentru-cà s'au convinsu, cà invetiatur'a este bas'a fericirei loru vremelnice si vecinice; spuneti-i cà acea natiune, acelu poporu, carele nu va tiené pasu in invetiatura cu celelalte, nu are nici o bucuria, nu are viitoriu pe lume.

Mergeti pana si la casele poporeniloru vostri iubiti, si li spuneti acestea, si alte sfaturi indemnátore, càci prin acést'a vi impliniti o detorintia frumósa a vóstra, er' poporului vostru iubitu i-faceti unu bine si unu folosu nepretiuitu, pentru care ve va binecuventá si Dumnedieu si posteritatea.

Pentru a vi inlesni si celelalte ce mai sunt de lipsa la promovarea invetiamentului, vi recomandam si la acésta ocaziune, cele 7 puncte din cerculariulu nostru dela 14. augustu 1877. Nr. 1852. impartasitu cu fiecarele preotu si invetiatoriu in câte unu esemplariu. Dupa acestea asteptandu dela fiecarele dintre voi iubitoru se-si implinésca cu tóta acurateti'a detori'a sa in acést'a privintia si observandu, cà noi prin esmisii nostri consistoriali vom cercetá, cum si-a implinitu fiecarele preotu si invetiatoriu acésta detorintia a sa, si dupa lucrulu seu se va remunerá fiacarele. apoi impartesindu-vi binecuventarea nóstra archiereasca, am remasu.

Aradu, in 13. augustu, 1878.

Alu vostru

de bine voitoriu:

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

Nrulu $\frac{1807}{473}$ scol.

Tuturoru p. t. inspectori de scole.

Esaminele de calificatiune invetiatorésca voru avé locu in $\frac{6}{18}$ Septembre anulu curente. Recursele sè-se trimita mai curundu la Consistoriu, adeca pana in $\frac{1}{13}$ Septembre a. c.

Aradu din siedinti'a consistoriului, tienuta la 9. Augustu v. 1878.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.

Frecuentarea scólei.

Datele statistice prezentate in anulu acest'a de consistoriu sinodului eparchialu aradanu ne spunu, cà o parte insemnata din pruncii obligati nu cercetéza scól'a. Acésta impregiurare este unu defectu, unu reu mare, ce impedecea mersulu instructiunei nóstre elementari. Este sciutu, cà scól'a numai atunci póte face progresu, candu sunt representati in mesur'a cuviintiósca toti factorii, ce o constituescu. Lipsindu-ne elevii scólele nu potu aduce rezultatele dorite. Spesele avute cu edificarea si sustienerea edificieloru scolari, si sacrificiele, ce trebuie se le aducemu pe fiecare di cu platirea invetiatoriloru in modulu acest'a nu potu dá poporului nostru ecuivalentulu si recompens'a corespundietória.

Reulu odata constatatu ni se impune in modu imperativu fiecarui'a din noi detorinti'a de a-lu studiá, si a-lu delaturá câtu mai in graba. Acést'a cu atât mai vertosu, cu câtu cu totii cunóscemu gréu'a situatiune, in carea ne aflamu cu sustienerea scóleloru nóstre cu caracteru confessionalu. Ori ce reu inse se póte delaturá numai daca i-vomu cantá sorgintele, din care purcede, pentru ca delaturandu caus'a, se putemu face se dispara si efectulu ei.

Primulu momentu, care face, ca poporulu nostru se nu-si póta trimite regulatu pruncii la scóla este seraci'a generala, ce s'a incubatu de câtiva ani in acésta tíera. Omulu seracu este de regula omulu presentului. Elu si-concentréza tóte forciile sale spre a puté trai de astadi pe mane. Impregiurările triste, in cari se afla i-lasa pré pucinu timpu de a cugetá barem la celu mai de aprópe viitoriu.

Tieranulu romanu condamnatu a trai in presentu intre cele mai mari greutáti, crede cà-si aduce cutare folosu, candu pentru unu micu servitiu, ce-i póte face prunculu seu obligatu a cercetá scól'a, lu-retiene dela acést'a. Astfeliu nu considera, séu dóra nici nu póte considerá, cà prin acést'a si detrage pruncii sei, averea sa cea mai scumpa de sub cea mai mare binefacere, de sub cea mai mare zestre, ce li-o póte dá pentru viétia. Astfeliu ii-lipsesce de avantagele ce le da fiecarui omu o buna educatiune. Servitiile, ce le prestéza unu astfeliu de pruncu parintiloru sei sunt inse atâtu de nensemdate, încátu folosulu parutu, ce li se atribue, dispere candu epnsiderámarimeá perderiloru, ce provinu pentru fiecare pruncu atunci, candu este retienutu dela cercetarea regulata a scólei. Scrutandu mai departe, aflamu cà totu din motivulu mai sus indigitatu tieranulu romanu in multe locuri nu-si póte trimite pruncii la scóla, pentru cà i-lipsesecu medilócele, prin cari se-i póta provedé cu haine, incaltieminte si altele.

Alu doilea momentu, ce nu trebuie perdutu din vedere, este dupa noi impregiurarea, cà tieranulu nostru in multe parti inca nu este destulu de luminatu in privinti'a folóseloru celoru mari, ce le pune la dispositiune omului scól'a.

Momentele pana aci indigitate lasa o mare umbra asupra claseloru inteligente ale poporului nostru. Ele ne spunu, cà nu am satisfacutu din destulu detorintieloru nóstre, si cà pré adesea am lipsitu pe mam'a nóstra natiune de servitiile, ce cu dreptu cuventu le a pretinsu dela noi. Momentulu din urma ne spune, cà poporulu nostru nu scie apretiuí cum se cuvine valórea scólei. Elu ne indica deci o negligntia, pe carea nici decátu nu o vomu puté justificá inaintea istoriei. In acelasi timpu ne admonéza inse, ca de aci inainte se fimu mai precauti in acésta directiune, si se reparámu ce amu neglesu in trecutu. A luminá pre poporu in privinti'a avantajeloru scólei este detori'a fiecarui omu inteligentu iesitu din sinulu poporului nostru. Niminea nu se póte subtrage de sub acésta detorintia, ea apésa mai multu mai pucinu pe umerii fiecaruia din noi.

Acésta sarcina trebuie se devina usióra, daca vomu considerá, cà noi atâtu ca individi, câtu si ca corporatiune, ca biserica, ca natiune numai intru atât'a valorámu inaintea lumi, încátu ne amu pututu cascigá cunoscintie si amesuratu capacitáti si gradului de desvoltare intelectuala si morala a poporului. Despre acést'a credemu, cà ne amu pututu convinge cu totii din esperienti'a evenimenteloru petrecute in anii din urma. Numai este indoiéla, toti ne iubimu

biseric'a si natiunea, ai carei'a fii suntem. Toti dorim binele si fericirea noastră. Se nu uităm inse, că fericirea noastră individuala o vomu pute ajunge numai atunci, candu in biseric'a si natiunea noastră va petrunder cultur'a pana in cele mai de josu clase ale societății. La acestu stadiu ne vomu pute inaltia numai atunci candu prin ingrigirea de scólele confessionali, vomu respandí pe o basa sigura pana in cea de pe urma coliba principiile binefacătoare ale unei adeverate culturi.

Calea si ocasiunea de a lucrá in acésta directiune o póte aflá usioru fiecare din noi. In cadrulu vietii noastre constitutionali ni se presentéza atâtea ocațiuni, încátu se avemu numai vointia, si medilóce aflámu de ajunsu. De curundu s'a mai infientiatu in administratiunea scóloru noastre in fiecare comuna pe langa comitetulu parochialu unu nouu foru administrativu, scaunulu scolasticu. In acestu foru este parochulu, invetiatorulu si individii cei mai capaci si mai inteligenti din comuna. Prin acestu medilocu si-potu cascigá toti cei chiamati informatiuni si date autentice despre starea, in care ne aflámu cu frecuentarea scólei. Individii, din cari se compune acestu foru ca locuitorii comunei respective potu scí usioru causele, din cari nu-si trimité cutare parinte pruncii la scóla. Astfeliu sunt si potu fí in stare a lucrá la delaturarea reului. Amvonulu, sínódele, comitele noastre parochiali, si alte conveniri snnt apoi totu atâtea ocațiuni, in cari se póte luminá poporulu nostru in privinti'a insemnatății si a folóseloru, ce le produce pentru noi si pentru generatiunile viitorie cercetarea regulata a scólei.

Candu vomu pute produce in poporulu nostru o firma convictiune in acésta privintia, atunci amu facutu celu mai mare servitiu causei, pentru că este sciutu, că convingerea firma nu cunósce pedeci. Atunci va disparé momentulu dantaiu, si tieranulu nostru nu va mai retiené pruncii sei dela scóla sub pretestulu cutarui servitiu, ér pentru acele fientie nenorocite, cari nu potu cercetá scól'a din lips'a de vestminte si altele, se voru gasí de siguru in fiecare comuna ómeni mai cu dare de mana, cari se le sara in ajutoriu cu denariulu loru.

Mai este in acésta cauza unu momentu demnu de tóta consideratiunea. Póte că ici colia in câte o comuna nu avem invetiatori destulu de calificati si cu destula vointia de a satisface sublimei loru chiamări. Astfeliu scól'a nu póte corespunde asteptárilor parintiloru, si cu incetulu ii-vedi instreinandu-se de catra dens'a. De aci apoi éراسi póte provení o frecuentare neregulata a scólei. Ne place inse a crede, că voru fí fórte rare astfeliu de casuri. De aceea nu ne ocupámu mai detaiatu de densele; ci punemu la inim'a organeloru noastre administrative si cu deosebire inspectoriloru nostri scolari acésta impregiurare, si ii-rugámu se eserceze o deosebita priveghiare in acésta directiune, si in-casuri obveniente se purcéda cu tóta asprimea, pentru că nu este permis, ba este unu pecatu strigatoriu la ceriu, ca pentru necapacitatea séu neglígenti'a unui omu se sufere caus'a cea mai santa a unei comune întregi. (a)

Despre formarea caracterului!

Privindu omulu mai de aprópe aflámu, că elu consta din doue parti cu totulu eterogene, din materia séu corpu si din nematerialniculu sufletu séu spiritulu. Pe câtu este de extraordinaria si unica in feliulu seu acésta compositiune, pe atátu si omulu inca pana in presinte a remasu o taina chiar si pentru cei mai renumiti si mai dibaci antropologi. Socrate, unu adencu cugetatoriu, s'a opintitu in tóta viéti'a sa a petrunder secretulu acest'a si abia a pututu ajunge la cunoscerea séu intielegerea fericirei omenesci. — In unu Belisariu, falnicu erou din lumea vechia, aflámu unite cele mai evidente insusiri contrarii, eroismu si efeminatate.

Desi in generalu privitu omulu este inca o taina, totusi antropologii nu au hesitatu din timpurile trecute pana in timpurile noastre a continuá cu pretins'a seriozitate si consciintia deslegarea problemei, ce este omulu; si in mare parte le-au si succesu a revarsá óresi care lumina asup'r'a reportulu ce esista intre ambele parti constitutive ale omului. Am amintitu adevéru acest'a ca unu resultatu positivu, nu voiu inse a me demite in meritulu deducerei lui, ce altmintrea nici nu privesce directe obiectulu, despre carele voiescu a tractá. — Nici odata in timpurile anterióre filosofi'a nu s'a cuprinsu asia specialu si asia intensivu cu studiulu despre omu, ca in timpurile mai recente, de aceea nici nu au potutu cei vechi avé atâtea cunoscintie antropologice si prin urmare nici nu au pututu intielege asia bine inriurinti'a educatiunei asupra formarei omului, precum sunt detori a o intielege astadi tóti acei'a, cari sunt chemati a lucrá in vii'a domnului.

Credu a pute acum afirmá si inca la loculu seu, că omenimea si in specialu romanimea noastră ar trebui sè se cuprinda cu predilectiune astadi de educatiunea tinerimei sale. Daca vomu face o scurta reprivire asupra trecutulu, numai decátu ne vomu convinge, că mai toti meteorii omenimei mai multu séu mai pucinu au atinsu chestiunea educatiunei, ca unic'a arteria de viétiá pentru unu poporu demnu si consciu de vitalitatea sa.

Educatiunea, ca cea mai nobila arta, tientesce a formá si formandu a perfectioná pre omu, in sa acésta formare si respective perfectionare a omului se intempla dupa anumite legi si principii educative, cari trebuie conformate dupa legile firei, a priori plantate in omu.

Principiile si normele educatiunei sunt nescè eflusse din reportulu, in care sta corpulu cu spiritulu, ele sunt resultatele unui studiu aprofundatu despre omu. Educatiunea cu intregulu ei aparatu de medilóce tientesce la formarea si perfectionarea omului, er' perfectionatu omu putemu numi numai pe acel'a, in carele puterile firesci au ajunsu la celu mai inaltu gradu de desvoltare possibilu. Pe de alta parte omulu desvoltatu la celu mai inaltu gradu possibilu, se numesse omu cultu séu cultivatu.

Cultur'a adevérata consta in multimea si omogenitatea tuturoru facultatiloru spirituali, si pe de parte nu ajunge a se numi cineva omu cultu, candu elu posedé numai putinti'a de a cunósce si de a semfi; ci trebuie se mai si voiesca respective trebuie se-si incorporeze cunoscintiele si semtiemintele sale in fapte. Principiulu acest'a inaltu educativu este statoritu de celu mai mare invetiatoriu, de insusi domnulu nostru Isusu Christosu. Mantuitorulu ne aréta apriatu, că credinti'a fara de fapte este mórtá. Assiom'a acést'a este pe câtu de simpla pe atátu de sublima: Christosu ca prim'a autoritate in art'a educatiunei ne îndica mantuirea si scaparea noastră din rob'i'a ignorantiei si a intunerecului mintii numai prin implinirea de fapte. Elu ne aréta pana la evidentia impossibilitatea desrobirei noastre, daca vomu remané numai pe langa credintiá, ba o cualifica de nula numindu-o mórtá. Sub credintiá Christosu îndica cunoscintiele si semtiemintele noastre, ca se nu cunósceamu

reu s'eu falsu, si se nu semtîmu totu asemenea, creatorulu generosu ne a pusu unu regulatoru in individualitatea n'ostrea omenésca, si acelu regulatoru este consciint'ia. Consciint'ia este acelu judetiu internu, carele apr'oba s'eu desapr'oba totu ce semtîmu, si totu ce facemu; consciint'ia ne ar'éta reportulu intîmu între Dumnezeu si omu, ea face evidentă infalibilitatea p'artii n'ostre mai nobile, adeca a spiritului.

Cunoscendu acum momentele educatiunei, cari ducu, omenimea la viétia, afirm'amu, c'ă educatiunea trebuie se tîena celu mai strictu contu de concordarea acelor'a. Numai atunci educatiunea a concordatu facultatea cun'oscerei, a semtieminteloru si a vointiei n'ostre, candu tustrele mergu mana in mana, candu ceea ce cun'oscemu, pricepemu s'eu întielegemu, si semtîmu, totdeodată si voimu. Spre a ne esprimá mai chiaru dicemu, c'ă invetiatoriulu atunci da proba de educarea elevului seu, caudu acest'a totu ce a cunoscutu prin întielegint'ia sa, a si semtitu, si apoi se si nisuesce a satisface starea acést'a interna implinindu fapte conforme.

Daca omulu este indusu in modulu sus aretatu in vastulu campu alu fapteloru, si daca faptele lui totu deun'a urm'éza din cunoscintie si semtiaminte asemenea, atunci pre unu astfelu de omu lu-numimu omu constantu s'eu omu cu caracteru. Omu cu caracteru este totu insulu, carele prin binefacátorea influintia a educatiunei a ajunsu acea perfectiunare, inc'atu t'ote actiunile si t'ote întreprinderile lui sunt in esacta conformitate cu cunoscintiele si semtiamintele sale.

Ca se fiu bine întielesu me esprimu c'atu se p'ote mai popularu si dicu, c'ă omulu de cuventu s'eu de caracteru semtiesce asia precumu scie, s'eu întielege si precum scie si semtiesce, asia si lucr'éza.

Copi'a

unei resolutiuni a ministeriului ces. r. de cultu si iustructiune publica de datulu 17. februaru 1854. Nr. 3130/199 catra locotenent'ia c. r. serbo-banatica din Timisióra.

Sub datulu 18. Iunie 1853 Nrulu 429 a inaintatu aici patriarchulu si metropolitulu greco-neunitu din Carlovetiu o chart'ia, in carea dapa ce ar'éta, c'ă a dispusu despartirea manastirei greco-nenuite a *Hodosiului* de complessulu organicu ala episcopiei Aradului — unu actu, carele de altmîntrelea s'a dechiaratu de nelegalu prin decretulu emisu de aici catra locotenent'ia unгурésca din Buda sub datulu 19 noemvre 1852 Nrulu ^{1762/94} prin carele s'a dispusu totu de odata rencorporarea sus numitei manastiri cu dieces'a Aradului — se r'oga :

1. S'è se decida definitivu, ca manastirea Hodosiului s'è se subordineze jurisdicțiunei episcopiei Aradului s'eu episcopiei Timisiorii ;

2. S'è se enuncie prin o dispusetiune corespundiet'oria emitenda catra oficiulu diecesanu respectiv si catra autorit'atile politice caracterulu serbescu si tienerea cultulu divinu in limb'a slava in ac'èta manastire pentru t'ote timpurile, si

3. S'è se dispuna, ca ac'èta manastire conform positiunei ei geografice se se supuna in privint'ia politica, financiara si iuridica jurisdicțiunei Voivodinei serbesci si Banatului timisianu, si numai in privint'ia posesiunei ei dupa tiermulu dreptu alu Muresiului se fie pendentă de locotenent'ia unгурésca.

In privint'ia acestoru puncte s'a aflatu cu cale a se dispune urmat'orele, si anume :

Ad 1. Inca prin resolutiunile emanate de aici catra locotenent'ia din Bud'a de sub datulu 29 Ianuariu 1852 nrulu ^{438/22} ex 1851 si 15 Noemvrie 1855 nrulu 1763 s'a ordinaru re'ncorporarea manastirei greco-neunite a *Hodosiului* la episcop'ia

Aradului, care re'ncorporare dupa reportulu locotenent'ii din Buda de datulu 5 februaru 1853 nrulu. 2468 s'a si efeptuitu.

Fiendu deci decisu degiá definitivu, *ca sus numit'a manastire si de aci inainte ca si pana acum se apartienă episcopiei Aradului*, cererea patriarchulu in ac'èta privint'ia cade de sine, cu at'atu mai vertosu, cu c'atu motivele aduse acum de patriarchulu pentru justificarea procedurii sale *volnice*, prin carea pre langa preterirea autorit'atiloru politice competente, a dispusu desfacerea sus numitei manastiri de sub jurisdicțiunea diecesei Aradului, s'au luat din destulu in considerare si la aducerea resolutiuniloru de mai nainte ; si patriarchulu p'ote fi siguru, c'ă de c'ate ori va veni cu pretensiuni drepte si propuneri oportune, autorit'atile nu-i voru negá spriginulu loru repede si efficace.

Ad 2. Missiunea manastirei Hodosiului nu p'ote fi alt'a, dec'atu aceea a ori carei bisericii, adeca de a promová scopuri religiose. Precum biseric'a preste totu nu are caracteru meschinu (*engherzig*) nationalu, asia nu p'ote avé nici ac'èta manastire. Unu atare caracteru nu se p'ote deduce nici din nationalitatea fundatoriloru ; ci din contra de impregiur'ile limbistice si nationali trebuie tienutu contu numai intru at'at'a, inc'atu o pretinde acést'a promovarea scopuriloru religiose. De aceea in privint'ia limbei, in care s'è-se tîena servitiulu divinu au se decida prepositulu manastirei si episcopulu diecesanu totdeun'a inse conform necessitatiloru credintiosiloru, pentru cari se tiene servitiulu divinu. Totu ei au se decida si in privint'ia limbei, carea trebuie se o cun'osca acei'a, cari voiescu a fi primiti de calugeri in manastire.

Ad 3. Ce privesce cererea patriarchulu, ca ac'èta manastire s'è-se supuna in privint'ia politica, judiciala si financiara jurisdicțiunei Voivodinei serbesci si Banatului temesianu, observ'amu, c'ă ea nu sta nici dec'atu in legatura cu obiectulu din chestiune, de órece teritoriulu jurisdicțiunei organeloru administrative de statu nu are nimicu de facutu cu arondarea dieceselor. Deorece mai departe neajunsurile, ce se dice, c'ă s'ar fi intemplatu din partea autorit'atiloru nu sunt o consecintia a organis'arii dispuse si a impartirei teritoriale, ci ele voru fi avendu d'ora de motivu manauarea si executarea ordinatiuniloru sustat'ore, deórece mai departe prepositulu manastirei a facutu degia pasii necesari, pentru delaturarea loru ; astfelu s'è-se astepte resultatulu respectivu in ac'èta privint'ia.

Nu trebuie perdutu din vedere, c'ă locotenent'ia, inc'atu nu s'ar fi delaturatu pretinsele neajunsuri, va luá si neprovocata dispusetiunile necesari, ca s'è se delatureze colisiunile, ce s'ar puté nasce între organele administrative ale duoru teritorie separate.

Cadiendu in modulu acest'a de sine temerile patriarchulu, locotenent'ia va incunoscint'ia despre acést'a pre patriarchu si pe Consistoriulu gr. n. u. din Timisióra — pre langa acelu adaosu, ca pe viitoriu se nu se mai faca sub nici unu pretextu abatere dela respectiv'a dispusetiune, pentru c'ă la din contra se va pune sub sequestru ac'èta manastire.

Pentru copia, Oradea-mare, in 8. Martie 1854. *)

Zelenak, m. p.

D i v e r s e.

— **Sistare de concursu.** Sub datulu 13. aug. st. v. suntem recercati din partea inspectoratulu de sc'ole din *Bacamezeu* a aduce la cunoscint'ia publica, cumca concursulu publicatu in numerii 31, 32 si 33 ai acestei foi *pentru statiunea invetiatorésca din comun'a Caprióra* conform ordinatiunei venerabilulu Consistoriu aradanu de datulu 9 aug. sub Nrulu ^{1726/444} se sist'éza.

*) Public'amu acestu documentu in traductiune, pentru c'ă revérsa multa lumina in caus'a manastirei Hodosiu-Bodrogu. Red.

+ **Consideratiunei asupra timpului si spatiului** este titlul unui opus lucratu si edatu de dlu *I. cav. de Puscariu*. Opusul este de 71 de pagini, si i-premerge in forma de prefacia pre 60 de pagini nesce consideratiuni asupra ortografiei limbii romane. Se pôte capetá prin librarii, ori d'a dreptulu dela autoriulu (Budapest'a strad'a radiala Nru. 70) cu precíulu de 60 cr. Langa 5 esemplare se dá unulu gratuitu.

" **In institutul de fetitie** alu sororeloru *Papp* din Aradu se incepu prelegerile in 2. septemvre nou a. c.

× **Cursurile supletorie si conferintiele invetiatoresci**, anunciate in unulu din numerii trecuti s'au inceputu in *mercuri'a* trecuta. Aici in Aradu, dupa cum suntemu informati decurgu discussiunile in cea mai buna ordine, si fie care participatoriu areta mare interesu facia de propuneri si facia de discussiunile, ce se tienu in conferintie. S'a propusu si desbatutu câte ceva pana acum mai din tóte obiectele de invetiamentu prescise pentru scól'a elementara. Noi inca avemu a ne face in interesulu causei unele obiectiuni asupra celor audite cu acésta ocaziune. De aceea in unulu din numerii viitori vomu mai reveni la acestu obiectu.

" **M. S. Domnitoriulu Romanei** a binevoitu, prin interventziunea dlui *Lachmann*, corespondinte militar, a comandá dlui pictoru *Schönberg* in Vien'a, cinci tablouri istorice din campani'a anului trecut. Aceste tablouri repesinta faptele cele mai insemnate si anume; 1. Ataculu asupra redutei *Griviti'a* in diu'a de 30 Augustu; 2. bombardarea *Vidinului* in diu'a de 15 Maiu; 3. visitarea vedutei *Griviti'a* de catra *Maria Sa*; 4. prima intalnire a *Mariiei Sale* cu *Ghazy Osman-pasa* in momentul capitularii si 5. trecerea *Dunarii* de cátra armat'a romana. D. *Lachmann*, care a avutu onórea a fi primitu in mai multe ronduri de *Mari'a Sa* prezentandu schitiile acelor tablouri se afla acum in Vien'a, unde staruiesce, cá tóte acele 5 tablouri se fia reproducu in tipariu de uleiu, dupa insasi vointi'a *M. Sale*, care dorece cá faptele militare ale Romanilor se póta fi vedute de intrég'a natiune, cá si de straini. Tablourile originale se lucréza de celu antaiu artistu in acésta ramura, recomandatu de academi'a de *Bele-Arte* si o multime de persóne din Romani'a, intre cari si d. maresialu alu *Curtiei*. Cari au trecut prin Vien'a, si au visitatu atelierulu, au remasu incantati la vederea lucrárilor. Afara de aceste tablouri se lucréza chiaru acum portretele *Mariilor* loru in marime naturala si in acelasi timp se face reproducerea dupa unu tablou esecutatu de pictorulu *Volkers*, din *Düsseldorf*, care repesintape *M. S. Domnulu* in frantea unui regimentu de calarasi in momentul atacului. Pictorulu d. *Schönberg*, care deja mai inainte a avutu multe insarcinari din partea imperatului *Austriei*, este vestitul artistu alu tablourilor „alu fresco“ din marele arsenalu din Vien'a, tablouri, cari storc admiratiune tuturor strainilor, cari trecu prin Vien'a. Numitul artistu, a carui specialitate este pictur'a bataliilor, a luat parte in tóta campani'a trecuta in calitate de artistu specialu alu diarielor illustrate englese, in cartirulu divisiunei *IV* romane, si e de prisosu a mai vorbi de talentulu seu, pe cáta vreme a fostu onoratu de *Maria Sa* cu o comanda atátu de insemnata, ceea ce valoréza cu atátu mai multu, de óre ce e cunoscutu, cá atátu *M. S. Domnitoriulu*, cátu si *M. S. Dómn'a Elisabeta* au o deosebita cunoscintia de arta. Cu chipulu acest'a nu numai clasele de susu, dér chiaru si cele de medilocu voru poté se-si procure cu unu pretiu fórte moderatu aceste tablouri, esecutate intr'unu modu atátu de demnu, cum póte n'au fostu altele in Romani'a. D. *Lachmann* a dobanditu inalt'a autorisare, ca o parte din produsulu vendiárii acestoru tablouri se fia destinata in folosulu veduveru si orfanilor soldatiloru romani caduti in bataia. Aceste tablouri, care voru avé o marime de aprópe 1 metru cu inaltimea corespundetóre, voru fi cea mai nemerita podóba in ori-ce casa romana, de ori-ce rang in

societate, si cu pucinele medilóce, cu care si va procurá cineva intrég'a colectziune, séu numai unulu din tablouri, a caroru reproducere se bucura de inalt'a protectziune a eroiculu conducatoriu alu vitezei armate romane, se va contribui la respandirea loru, asia ca pe de-o parte ori-ce romanu séu strainu va poté vedé cu ochii gloriósele fapte ale armatei romane intr'unu modu esactu si fara esageratiune, ér pe de alt'a stim'a si admiratiunea lumii intregi nu va poté decátu se crésca. („Rom.“)

Edictu

3—3.

prin carele *Carolu Papp* fostu locoteninte la honvezi, de religiunea gr. catolica, nascutu in *Baia-mare*, comitatulu *Satu-mare*, contra carui soci'a sa legiuita *Maria Istinu* de religiunea gr. orientala din *Borosineu*, a aradicatu procesu divortialu, se provoca, ca intru unu anu si o di se se presenteze naintea scaunulu protopresbiteralu alu *Ienopoliei* — *Borosineu* — cáci decumva sub durat'a acestui terminu nu s'ar presentá, dupa expirarea terminulu, procesulu se va continuá, prin vre unulu dintre membrii scaunulu si se va resolvá de dupa prescisele canone.

Din siedinti'a scaunulu ppresbiteralu alu *Ienopoliei* — *Borosineu* — tienuta in *Boros-Sebesiu* la 25. Iuliu 1878.

Nicolau Beldea,
adm. ppresbiteralu.

Concurse.

1—3.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci din comun'a *Archisiu* incoopeata cu fili'a *Nermisiu*.

Emolumintele sunt dela comun'a *Archisiu* in bani gata 30 fl. v. a., 10 cubule de bucate, $\frac{1}{2}$ grau, $\frac{1}{2}$ cucurudiu, 5 holde pamantu aratoriu de clas'a *I.*, 4 orgii de lemne si cartiru bunu cu gradina de legumi.

Dela comun'a *Nermisiu* in bani gata 50 fl. v. a., 10 cubule de bucate, $\frac{1}{2}$ grau, $\frac{1}{2}$ cucurudiu si 4 orgii de lemne.

Cei ce dorescu a ocupá acésta statiune sunt avisati a si-trimite recursurile loru celu multu pana in 8. *Septembre* st. v. candu va fi si alegerea *Domn. Inspectoru* cercualu *Iosifu Pintia p. u. Hollod* in *Gyanta*.

Comitetele parochiali.

Cu invoire mea: *Iosifu Pintia*, inspectoru scolariu.

1—3.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la scól'a conf. gr. or. rom. din *Tolvadia*, *Cottulu Torontal*, dieces'a *Caransebesiului* se escrie concursu cu terminulu alegerii pre 17/29 *Septembre 1878*.

Emolumintele anuali sunt: in bani gata: 166 fl. v. a.; 40 meti de grau, 7. orgii de pae, spesele conferintiei 10 fl.; pentru scripturistica 6 fl. dela o innermentare unde este poffitu 20 cr. v. a 1 $\frac{3}{4}$ jugeru pamentu si cartiru liberu.

Recurentii au se-si trimite recursurile-instruate conform statutulu organicu — adresate Comitetalu parochialu. — *Pré On. D. protopresbiteru Ioanu P. Seimanu* in *Ciacov'a*; pana atunci a se presentá, in vre o *Duminea* séu serbatóre, in biserica spre documentarea desteritatei sale in cantare.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: *Ioane P. Seimann*, protopresbiteru.

Nr. 6. f. p.

2—3.

Representanții a fundatiunii stipendiare „*Dimitrie Peti*” a sistemisandu pentru anulu scolasticu 187^{8/9}, doue stipendii anuale de câte 60 fl. v. a. pentru tineri studenti la scólele gimnasiale, reale si civile, — spre conferirea acestoru doue stipendii prin acést'a se escrie concursu cu terminu pana la 1. Septembrie cal. v. a. c.

La aceste stipendii potu concurge studenti dela scólele gimnasiale, reale si civile, carii conform literilor fundatiionali, sunt romani de religiunea greco-orientala din dieces'a Caransebesiului si intre acesti'a — ceteris paribus — cu preferintia a acoloru nascuti in orasiulu Caransebesiu, apoi a acolor'a din fostulu regimentu confinariu romano-banaticu nru 13. si sunt diliginti, talentati si cu buna portare morala, dar lipsiti de medilóce materiale.

Dreptu aceea concurentii au a substerne la subscripulu presidiu alu numitei reprezentantie pana la terminulu susu aratatu petitiunile loru, instruite cu atestatu de botezu, cu atestatele scolare ale celoru doi ani din urma scolastici, apoi cu atestatu de moralitate si paupertate dela comun'a politica, la care apartiene concurentele, prin cari póte se se compróbe religiunea, nationalitatea, succesulu laudabilu in invetiatura, in fine portarea morala esemplara a respectivului concurentu.

Caransebesiu din siedinti'a reprezentantieii tienute in 3. Augustu 1878.

Presidele reprezentantieii.

Ioanu Popasu, m. p.
Episcopu.

2—3.

Se publica concursu cu terminu de alegere pe 3/15. **Septembrie 1878.** pentru ocuparea postulu invetiatorescu gr. or. de nou infintiatu in comun'a **Semlacu**, inspectoratulu Nadlacului, cottulu Aradului.

Emolumintele anuali sunt: In bani 300 fl. v. a. pentru scripturistica 6 fl. v. a.; paie pentru incalditulu scólei si invetiatoriului câte i-voru fi de lipsa; quartiru liberu cu gradina de legumi de 400 □; dela inmormentari mici 20 cr. mari 40 cr.

Recurentii se-si adreseze recursurile instruite conform statutului organicu comitetului parochialu din Semlacu si se-le trimita inainte de alegere inspectorului scolaru Teodoru Popoviciu in Sieitinu; si in vreo Dumineca séu serbatóre sa se presente la biserica, pentru de a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Teodoru Popoviciu**, insp. scol.

1—3.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu la clasa a dou'a in comun'a **Cenadulu-Magiaru**, cu terminu de alegere pe 8/20 septembrie 1878.

Emolumintele sunt: In bani gata 200 fl. v. a., 10 jugere pamentu estra-vilanu, din pascu 7 jugere, Scripturistica 6 fl. 6 stangiri de lemne moi; Quartiru liberu cu gradina de legumi estravilana de 300 □, Dela inmormentari mari 40 cr. mici 20 cr.

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a-si asterne recursurile loru conformu statutului organicu cei cu clase voru avé preferintia inspectorului scolaru Teodoru Popoviciu in Sieitinu. In vreo Dumineca séu serbatóre au a se precentá in Biserica din Cenadulu-Magiaru de a-si aretá desteritatea in tipicu si cantari. Recursurile intrate in diu'a alegerei nu se voru primi.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Teodoru Popoviciu**, Insp. scol.

2—3.

Pentru deplinirea statiunilor invetiatoresci vacante din protopresbiteratulu Halmagiului.

1. Postulu de invetiatoriu de cl. III. normala la scólele tractuali din **Halmagiu** cu emolumintele anuali: a) Salariu anualu 500 fl. v. a. b) pentru lemne 40 fl. v. a., cari se solvescu in rate cuartale decursive; — dela recurenti se poftesce, se produca pre langa documentele prescise pentru postulu de invetiatoriu si testimoniu, cá a absolvatu celu pucinu 4 cl. gimn. cu succesu bunu, — diu'a alegerei 27. augustu.

2. Postulu de invetiatorésa la scólele tractuale din **Halmagiu** cu emolumintele anuali; a) Salariu anualu 400 fl. v. a. b) pentru lemne 40 fl. v. a. cari se solvescu in rate cuartale decursive, c) quartiru liberu si gradina, diu'a alegerei 27. augustu.

3. Postulu invetiatorescu din **Ciuciu** cu emolumintele anuali: 250 fl. v. a., 6 orgii de lemne, quartiru liberu cu gradina, diu'a de alegere 28. aug.

4. **Magulicea** cu emolumintele anuali: 200 fl. v. a. 5 orgii de lemne, diu'a alegerei 28. aug.

5. **Lazuri** cu emoluminte anuali: 200 fl. v. a. 5 orgii de lemne, quartiru si gradina, diu'a de alegere 28. aug.

6. **Banesci** cu emoluminte anuali: 200 fl. v. a. 5 orgii de lemne, quartiru si gradina, diu'a de alegere 29. aug.

7. **Lungsióra** cu emoluminte anuali: 200 fl. v. a. 5 orgii de lemne, quartiru si gradina, diu'a de alegere 29. aug.

8. **Ociu** cu emoluminte anuali: 300 fl. v. a. 5 orgii de lemne, quartiru si gradina, diu'a de alegere 30. aug.

9. **Vatia de josu** cu emoluminte anuali: 200 fl. v. a. 5 orgii de lemne, quartiru si gradina, diu'a de alegere 30 aug.

10. **Tomesci** cu emoluminte anuali; 200 fl. v. a. 5 orgii de lemne, quartiru si gradina, diu'a de alegere 31. aug.

11. **Risculitia** cu emoluminte anuali; 250 fl. v. a. 6 orgii de lemne, quartiru si gradina, diu'a de alegere 31. aug.

12. **Dumbrava** cu emoluminte anuali: 200 fl. v. a. 5 orgii de lemne, quartiru si gradina, diu'a de alegere 3. septevre.

13. **Guravale** cu emolumintele anuali: a) 105. fl. v. a. b) 6 cubule de grau, c) 12 cubule porumbu (cucurudiu), d) 6 orgii de lemne, e) quartiru liberu si gradina, diu'a alegerei 3 septembrie.

Doritorii de a ocupá vre unulu din aceste posturi sunt avisati recursurile loru prevedinte cu tóte documentele prescise in statutulu organicu a le adressá respectivului comitetu si a-le tramite subscripulu pana in diu'a alegerei.

In contielegere cu respectivele comitete parochiale:

Ioanu Groza,
protopopu si inspectoru scolaru.

2—3.

Pentru statiunea invetiatorésca dela clas'a prima in comun'a **Sieitinu** de nou infintiata cu terminu de alegere pe 29. Augustu 1878.

Emolumintele anuali sunt: in bani gata 100 fl. v. a., pentru 6 stingini de lemne tari 60 fl. v. a.; 15 jugere pamentu estravilanu; pentru scripturistica 6 fl. v. a.; paie de incalditu pentru scóla câte voru trebui, pentru quartiru se asignéza 40 fl. v. a.; dela inmormentari mici 20 cr. mari 40 cr.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si asterne recursurile loru adresate comitetului parochialu instruite in sensulu statutului organicu inspectorului de scóle Teodoru Popoviciu in Sieitinu. — Recurentii se se prezenteze la biserica in vreo Dumineca seu serbatóre pentru de a-si aretá desteritatea in cantari si tipicu.

Recursurile intrate in diu'a de alegere nu-se voru primi.
Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Teodoru Popoviciu**, Inspectoru scolaru.

2—3

Pentru statiunea invetiatorésca confes: gr. or. din comun'a *Finisii* in inspectoratulul Ienopoliei — Borosineu, — dieces'a si comitatulu Aradului, — cu terminulu de alegere pe **14 Septemvrie a. c. st. v.** — Salariulu anualu in bani gat'a 120 fl. v. a. 6 cubule de grau, 6 cubule de cucurusu 7 orgii de lemne, din care este a se incaldi si scól'a, cuartiru liberu cu gradina de legumi. Recurentii voru produce testimoniu de preparandia, de calificatiune, si atestatu de moralitate. Recursele adresate comitetului parochialu, se voru trimite inspectorelui scolariu, dlui Nicolau Beldea in Borosineu, celu multu pona la 8. Septemvre a. c. st. v.

Finisii, 10. Augustu 1878. Comitetulul parochialu.

In contielegere cu mine **Nicolau Beldea**, inspectoru scolariu,

2—3.

Pentru statiunea invetiatorésca confes: gr. or. din comun'a *Iosasiu* in inspectoratulul Ienopoliei — Borosineu — dieces'a si comitatulu Aradului, — cu terminulu de alegere pe **13. Septemvrie a. c. st. v.** Salariulu anualu; 150 fl. v. a. in bani gata, 5 cubule de grau, 5 cubule de cucurusu, 8 orgii de lemne, din care se va incaldi si scól'a, cuartiru liberu cu gradina pentru semanaturi. — Recurentii voru produce testimoniu de preparandie, de calificatiune, si atestatu de moralitate. — Recursele adresate comitetului parochialu, se voru trimite inspectorelui scolariu dlui Nicolau Beldea in Borosineu — celu multu pana la 8 Septemvre a. c. st. v. —

Iosasiu 10 Augustu 1878. Comitetulul parochialu.

In contielegere cu mine: **Nicolau Beldea** inspect. scol.

2—3.

Pentru vacant'a parochia *Ofcea*, din prott. *Panciovei*, prin acést'a se escrie concursu cu terminulu pana in **27. Augustu st. v. 1878.** — Emolumintele sunt: Un'a sesiune de 32 jugere, birulu dela 160 de case cu stol'a usuata.

Doritorii, cari voescu a competi dupa acést'a parochia, au recoursele loru a le instrúa conform dispusetiuneloru stat. org. bis. si a le substerne Prea onoratului Domnu protepresbiteru Simeonu Dimitrieviciu in Panciova.

Ofcea in 3. Augustu 1878. Comitetulul parochialu.

In contielegere cu mine **Simeonu Dimitrieviciu**, protopresbiteru.

2—3.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a gr. or. conf. din *Chechesiu*, cottulu Temesiu, protopopiatulu Lipov'a, se escrie concursu pana la **20. Augustu 1878.** in care diua va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 110 fl. 80 cr. v. a. 40 chible de bucate, diumetate grau si atáta cucurudiu, 12 orgii de lemne, din care se incaldiesce si scóla, 2¹/₂ lantie livada, locuintia libera si gradina de legumi.

Recurentii au a tramite recoursele loru instruate in sensulu statutului organicu, si adresate comitetului parochialu, parintelui inspectoru Procopie Lelescu in Visma p. u. *Székkás* (Temes megye). — Cei fara testimoniu de calificatiune nu se voru luá in consideratiune.

Chechesiu, in 1. Augustu st. v. 1878.

Comitetulu parochialu

Simeonu Alessandrescu,
presiedinte.

In contielegere cu mine: **Procopiu Lelescu**, inspectoru scolariu.

2—3.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu la scól'a gr. or. confesiunala din *Dubesci*, protopresviteratulul *Hassiasiuului*, cottulu Carasiului, din lips'a de recurrenti calificati: de nou se escrie concursu pana la **10. Septemvre st. v. a. c.** in care diua se va tiené si alegerea.

Emolumintele sunt: 114 fl. v. a. in bani gata, 36 meti de cucurusu in bómbe, 8 orgii de lemne, din cari se incaldiesce si scóla, 2 lantie de pamentu estravilanu, fanatia, locuintia libera cu ¹/₂ lantiu intravilanu.

Recurentii au a tramite recoursele loru, — instruate in sensulu statutului organicu, si adresate comitetului parochialu. — parintelui protopopu si inspectoru cerc. de scóle Georgiu Cratiunescu in Belincz p. u. Kiszetó; avendu in vr'o duminca ori serbatore a si aretá desteritatea in tipicu si cantarile bisericesci, in biseric'a locala.

Dubesci, 20. Iuliu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Georgiu Cratiunescu**, protopresb. si insp. scol.

2—3.

Pentru deplinirea parochiei reinfintiate a dou'a din *Ohabaforgaciu*, protopresbiteratulul *Hassiasiuului*, cottulu Temisiului, — se escrie concursu cu terminu de alegere pe diu'a de **8. Septembre st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: un'a sesiune (30 jugere) de pamentu aratoriu; locu parochialu de 1 lantiu de pamentu intravilanu; in fine birulu si stol'a indatinata dela 168 de case.

Recurentii au a tramite recoursele loru, — ajustate conformu prescrieloru statutului organicu, si adresate comitetului parochialu, parintelui protopopu tractualu Georgiu Cratiunescu in Belincz, cu a carui licentia recurrentii voru mai avé in vr'o duminca ori serbatore a se presentá in biseric'a din locu, spre a-si aretá desteritatea in tipicu si in cantarile bisericesci.

Ohabaforgaciu, 30. Iuliu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Georgiu Cratiunescu**, protopopu tract.

2—3

Pentru deplinirea postului invetiatorescu, la acum de nou infintiat'a adou'a scóla paralela din *Ohabaforgaciu*, inspectoratulul *Hassiasiuului*, cottulu Temesiului, — se escrie concursu cu terminu de alegere pe **24. Septembre st. v. a. c.**

Emolumintele sunt: 300 fl. v. a. in bani gat'a, 6 metri cubici de lemne, din cari se incaldiesce si scól'a, si locuintia libera cu gradin'a apartienetória.

Recurentii au a aterne recoursele loru, — instruate in sensulu statutului organicu, si adresate comitetului parochialu, — parintelui protopopu si inspectoru cerc. de scóle Georgiu Cratiunescu in Belintiu p. u. Kiszetó; mai avendu afara de acea in vr'o duminca ori serbatore a se presentá in biseric'a din locu, spre a si aretá desteritatea in tipicu si in cantarile bisericesci.

Ohabaforgaciu, 30. Iuliu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Georgiu Cratiunescu**, prot. si insp. de scole.

1—3.
Pentru ocuparea postului invetiatoreșcu de fete, de nou infiintiatu la școlă romana gr. or. din opidulu *Buteni*, cottulu *Aradului*, inspectoratulu *Buteni*, cu terminulu de alegere pe 14/26 Septemvrie a. c.

Emolumintele impreunate cu acestu postu de invetiatoreșca sunt: 400 fl. v. a. in bani gat'a si 6 orgii de lemne, din cari ce va incaldî si școl'a.

Respectivele concurente, au de a dovodi prin estrasulu familiaru, că sunt de religiunea gr. or. Preferintia au acelea, cari au absolvitu preparandi'a, inse potu recurge si unele, cari se pregatescu, pentru a face esamenele prescise.

Doritorile de a ocupá acestu postu, sunt provocate, recursele loru a-le substerne inspectoratulu mai sus amintitu, cu terminu pana in diu'a de alegere.

Buteni 1878, Augustu 13. st. vechiu.

Isidoru Popescu,
presedintele comitetulu parochialu,

2—3.
Pentru ocuparea statiunei invetiatoreșci din *Fénati-Siedistelu*, in cerculu inspectoratu alu *Beinsiului*, se escrie concursu cu terminu de alegere pe 29. Augustu v. a. c.

Emolumintele sunt: 1. dela *Fénati'a*: 60 fl. v. a. 6 1/2 cubule de grâu, 4 orgii de lemne. 2. Dela *Siedistelu*: 42 fl. v. a., 5 1/2 cubule de grâu si 3 orgii de lemne; si 3. Dela *Dominiulu eppescu rom. cath.* o subventiune anuala de 24 fl.

Recurentii vor avé a-si trimite petitiunile loru prevedute cu documintele necesarii pana la 28. aug. a. c. la inspectoratulu *Beinsiului*.

Fénati'a la 6. Aug. v. 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Vasiliu Papp**, m. p. prot. inspector Cerc. de școlé.

3—3.
In „Fundatiunea *Zsigaiana*“ din *Oradea-mare* fiindu vacante cinci locuri pentru implinirea acestor'a se escrie concursu cu terminu pana la 25. Augustu st. n. a. c.

Competintii suntu avisati a produce a) Estrasul matricularu de botezu prin care se documentedia că suntu romani gr. or. b) Testimoniu scolasticu de pe anulu precedentu scolare c) Atestatu de seracia d) Certificatu medicalu despre sanatatea corporala si despre ace'a că suntu vaccinati (oltuiti).

Petitiunile astfelu instruite suntu a se-tramite Domnulu *Simeonu Bic'a* protopresbiterulu *Oradii-mari* ca presedintelui acestui *Senatu*, pana la 25. Augustu.

Oradea-mare, 8. Augustu 1878.

Senatulu fondatiunalu.

3—3.
Pe statiunea invetiatoreșca de clas'a I. din *Secusigiu* (*Székesút*), indiestrata cu emolumintele anuali de: 105 fl., pentru clisa 18 fl., pentru sare 3 fl., pentru lumini 5 fl., pentru 40 chible de grâu 120 fl., 2 orgii de lemne 16 fl. si in nume de pausiale: 4 fl.; la olalta dara 271 fl., se deschide concursu pana in 27. augustu a. c., candu se va tiené si alegerea. — Recurentii sunt avisati recursurile loru, prevedute cu testimoniu de calificatiune, pana in 26. aug. a. c. a le substerne inspectorulu de școlé *Meletiu Dreghiciu* in *Thimisiór'a*, si intr'o dumineca séu di de serbatóre a se presentá in biserica spre documentarea desteritati sale in cantari si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Meletiu Dreghiciu**, protop. *Themisiórei*.

2—3.
Pentru statiunea invetiatoreșca gr. or. conf. din comun'a *Edl.-Simandu*, cottulu *Aradu*, protopresbiteratulu *Chisineu*, cu terminu de alegere pe 8. Septemvrie v. a. c.

Emoluminte: in bani gat'a 300 fl. v. a., pentru bucate statoritu odata pentru totdeun'a 80 fl. v. a., 8 orgii de lemne, din cari se va incaldi si școl'a, curatirea școléi 12 fl. v. a., conferintie invetiatoreșci 12 fl. v. a., recuisite de scrisu 4 fl. v. a., imormentari mari 40 cr. mici 20 cr., cuartiru si gradina de legumi.

Recurentii instruindu-si recursele cu testimoniu preparandialu si de calificatiune adresate comitetulu parochialu se le astérna subscrisulu inspectoru scolaru *Moise Bocșianu* in *Curticiu* (*Kurtics*) si in cutare dumineca ori serbatóre sè se presinte in biserica din *Simandu*. Recurentii cu clase gimnasiale voru fi preferiti.

Simandu la 23. Juliu v. 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu scolaru cerc. **Moise Bocșianu**, m. p.

3—3.
Se escrie concursu pe statiunea invetiatoreșca confesionala gr. or. din comun'a *Zimbru* in inspectoratulu *Ienopoliei* — *Borosineu* — dieces'a si comitatulu *Aradului*, cu terminulu de alegere pe 10. Septemvrie a. c. st. v.

Salariulu, in bani gata 157 fl. 50 x. v. a. 5 cubule de grau, 5 de cucurusu, 12 orgii de lemne din care este a se incaldi si școl'a, cuartiru liberu cu gradina de legumi.

Recurentii au se produca testimoniu de preparandie, — de calificatiune, si atestatu de moralitate — éra in vre-o dumineca ori serbatóre, se se prezenteze la s. Biserica pentru de a-si arată desteritatea in cantarile bisericesci si tipicu.

Recursele adresate comitetulu parochialu, se voru trimite pe cale postala inspectorulu scolaru d. *Nicolau Beldea* in *Borosineu*, celu multu pana la 3. Septemvrie a. c. st. v.

Zimbru 3. Augustu 1878.

Comitetulu parochialu.

Cu seirea mea: **Nicolau Beldea**, inspect. scolaru gr. or. din *Zimbru*

3—3.
Prin abdicerea invetiatoriulu nostru de pana acuma *Joanu Bircea*, postulu invetiatoreșcu dela școl'a nóstra romana gr. or. confesionala din *Voitegu* in protopopiatulu *Ciacovei* a devenitu vacantu, spre a caruia ocupare deschidem concursu pana in 27 Augustu a. c. st. v. in carea di se va tiené si alegerea.

Emolumintele anuale sunt: 1) 105 fl. v. a. 2) 56 Chilogram. clisa, 3) 56 Chilogr. sare, 4) 14 Chilogr. lumine de seu, 5) 16 metri cub. lemne, 6) 12 metri pae din cari are a se incaldi si școl'a, 7) 18·75 Hektolitre grau, 8) 18·75 Hektolitre cucuruzu, 9) 3·1625 Hektari pamentu aratoriu de clasa prima, 10) o gradina estravilana de 30·20 640 ari, si 11) cortelu liberu cu o gradina mare pentru legume. Darile pamentulu invetiatoriulu are a le suportá.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si astérne recursele cu tóte documintele prescise de statutulu organicu *Pré. On. D. Joanu P. Seimanu* protopresbiteru in *Ciacova* si pana la terminulu alegéi a se presentá in vre o dumineca séu serbatóre in s. biserica spre aratarea desteritati loru in cantare, fiind invetiatoriulu si cantoru bisericescu.

Voitegu in 30 Juliu 1878.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu protopresbiterulu: **Joanu P. Seimanu**.